

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ РИТОРИКА

Мета вивчення навчальної дисципліни у контексті підготовки фахівців спеціальності 061 Журналістика – ознайомити з основами класичної та сучасної риторики як науки про мисленнєво-мовленнєву діяльність, спрямовану на переконання, вплив і досягнення цілей у процесі мовленнєвої комунікації; виробити в студентів уміння й навички аналізувати та продукувати тексти різного типу відповідно до мети, спрямування й умов спілкування в процесі майбутньої професійної діяльності; сформувати уміння та навички ораторського мистецтва, розвинути майстерність створювати й виголошувати публічні промови. **Курс пов'язаний з такими навчальними дисциплінами навчального плану підготовки фахівців, як:** українська мова (у професійному спілкуванні), практична стилістика, радіовиробництво, телевиробництво, дикторська майстерність, художнє радіомовлення.

Перелік компетентностей, здобуття яких гарантуватиме вивчення даної навчальної дисципліни: знання основних правил усної та писемної комунікації; здатність аргументовано та чітко готувати усні та письмові публічні виступи в журналістській практиці; здатність володіти полемічним мистецтвом, культурою конструктивного діалогу; здатність застосовувати комунікативні засоби впливу на аудиторію в умовах публічного мовлення; здатність добирати мовні засоби залежно від комунікативної ситуації та жанру публічного виступу. **Сфера реалізації здобутих компетентностей під час працевлаштування:** діяльність у сфері радіомовлення та телевізійного мовлення.

Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами:

Змістовий модуль 1. Риторика: стратегії й тактики ефективної комунікації

1. Риторика як мистецтво публічних виступів. Історія ораторського мистецтва.
2. Функціональні різновиди мовлення.
3. Підготовка до публічного виступу. Аналіз публічного виступу.
4. Логічні основи мовлення й аргументації.
5. Мовлення. Правильність мовлення. Техніка мовлення.
6. Форми мовленнєвого впливу. Композиція публічного виступу. Публічний виступ і образ оратора.
7. Комунікативні ознаки мовлення.
8. Риторика в сучасних засобах масової інформації. Мовлення на радіо і телебаченні. Акторська подача матеріалу. Прийоми читання публіцистичного тексту.
9. Етика публічного виступу журналіста.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: Кількість кредитів ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 40, з них: лекційних – 20, практичних – 20, самостійна робота – 80).

Форма семестрового контролю: залік.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання навчальної дисципліни: Абрамович Семен Дмитрович, доктор філологічних наук, професор.

Перелік основної літератури:

1. Абрамович С. Д. Мовленнєва комунікація : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
2. Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Риторика : навч. посіб. Львів : Світ, 2001. 240 с.
3. Анненкова И. В. Риторика для журналистов : историко-культурный, теоретический и практический аспекты : учеб. пособ. Москва : МедиаМир, 2013. 118 с.
4. Зарецкая Е. Н. Риторика: Теория и практика речевой коммуникации. Москва : Дело, 2002. 480 с.
5. Ильина О. В., Каблуков Е. В., Автохутдинова О. Ф. Риторика: краткий курс для журналистов : учеб.-метод. пособ. Москва : Флинта : Изд-во Урал. ун-та, 2016. 68 с.
6. Колотилова Н. А. Риторика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
7. Лисоченко О. В. Риторика для журналистов: прецедентность в языке. Ростов-на-Дону : Феникс, 2007. 318 с.

8. Матвеева Т. В. Риторический практикум журналиста : учеб. пособ. Москва : Флинта : Наука, 2007. 312 с.
9. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2003. 311 с.
10. Сагач Г. М. Риторика : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Ін Юре», 2000. 565 с.
11. Тріщук О. В., Фіголь Н. М. Словник помилкового слововживання в сучасних медіа. Київ : Політехніка, 2015. 300 с.
12. Шахиджанян В. В. Учимся говорить публично. Москва : Бином. Лаборатория знаний, 2012. 458 с.

Науково-педагогічний
працівник

Л.І. Громик

Завідувач кафедри

О.С. Волковинський